

Jutulen

Innhaldsregister 2008-2021

Jutulen 2008

Vågå Historielag: Årsmelding 2007	side 5
Program for opningsstemna 21. juli 1957	side 10
Dagningen 22.7.1957: Sol og stemning over opninga av bygdatunet i Vågå i går	side 12
Kristian Sveen: Prolog ved opninga av bygdetunet i Vågå	side 16
Arnfinn Engen: Nasjonalromantikk og bygdekultur: framveksten av lokalmusea	side 18
Martinus Høgåsen: Han Ingvald Kleiven og Vågå Bygdatun	side 24
Kristian Sveen: Vågå Historielag	side 32
Ivar Teigum: Jutulheimen i Kustighelet	side 38
Ivar Kleiven: Sundstugu	side 40
Ivar Kleiven: Prestberg-Jutul'n	side 45
Knut Raastad: Jutulheimen	side 46
Gerhard Schøning: Jotul-Biærg	side 50
P. Chr. Asbjørnsen: Jutulen og Johannes Blessom	side 52
Gudbrandsdølen 4.7.1938: Bondestevnet i Vågå i går, 1200 samlet foran Jutulens port	side 54
Edvard Storm: Erlands Ode til Jutuls Bierget	side 56
Ola Grøslund: Jutulen	side 57
Johan Sebastian Welhaven: Jutulsbjerget	side 58

Jutulen 2009

Kjersti Tidemansen og Jan Stokstad: Veolianlegget – det store fangstanlegget	side 6
Kristin Akslen Hagen: Trekkspilet – utvikling og bruk	side 12
Kristin Akslen Hagen: Ola Kampen – ein kjend spelemann frå Vågå	side 17
Harald Sve Bjørndal: To rim etter Ole Andersen Sandbu	side 23
Reidar Lonbakken: På flukt mot friheten	side 24
Hildegunn Killi: Østlandske Stenexport	side 28
Knut Hamsun: Landets sprog (utdrag av avisartikkel)	side 36
Knut Raastad: Skultbakken	side 37
Gunnar Ottesen: Sorenskriver / tingskriver i Nord-Gudbrandsdalen etter 1579	side 48
Knut Raastad: Nordherad	side 54
Knut Raastad: Langhustomt på Visdal	side 56
Knut Raastad: Ulvestugu ved Aabakken	side 58
Vågå Historielag: Årsmelding 2008	side 62

Jutulen 2010

Petter Pettersson: Frå fjordbygd til fjellferje – Gjendebåten	side 6
Even Luseter: Wergeland og Ole Håkenstad	side 11

Trond-Ole Haug: Nokre tolkingar av namn i Vågå	side 12
Ivar Teigum og Knut Raastad: Skinnbrev på oppigard Kvarberg	side 16
Per Jordhøy, Runar Hole og Endre Hage: Ein fangstgradient i særklasse – Gravdalen ..	side 18
Hanne Lovise Aannestad: Oldsaksamling i Vågå	side 24
Eirik Haugen: Vagvere i Amerika	side 36
Kirsti Krekling: 17.-maivesten i Jutulheimen	side 40
Knut Raastad: Vassvegar – gamle kulturminne	side 42
Knut Raastad: Nordherad i målarkunsten	side 46
Tor Stallvik: Brevveksling mellom Theodor Caspari og Ivar Kleiven	side 50
Gunnar Ottosen: Kapellaner i Vågå sogn	side 56
Vågå Historielag: Årsmelding 2009	side 62

Jutulen 2011

Ola Grøslund: Ola Ringneset eller Gammel-Ringnesin	side 6
Knut Raastad: Ringnesslekta	side 10
Bjørn Brandt: Overraskende funn på Lalm	side 18
Ivar Teigum: Kvernstein frå Lalm, kor mykje og kor langt	side 20
Eirik Haugen / Ole T Alm: Ola Kvernhugger – en sjårdøl i Harstad	side 23
Solrun Snilsberg: Ein revolusjon for vintertrafikk i Sjudalen	side 26
Steinar Åge Brenden: Storofsen og andre flaumar	side 28
Flest langskaller i Vågå	side 31
Erik Holø: Ola Kampen og skikjelken til Jo Gjende	side 32
Jan Torgeir Lindsøe: Vinje på Jettsetra	side 36
Knut Raastad: Aasmund Olavsson Vinje i Vågå	side 46
Hanne Lovise Aannestad: Jordbrukets fremvekst i Vågå	side 48
Sveinung G. Raddum: Glimt fra Ottadalens jernalderhistorie	side 56
Gunnar Ottosen: Prester i Vågå sogn, fram til 1745	side 68
Arve Danielsen: Vågåbygda – ein fristad for Konge og Regjering	side 78
Tor Stallvik: Korrespondanse mellom Theodor Caspari og I. Kleiven	side 81
Torun Elise Berg: Turen over alle turar	side 82
John Rustad: Urtiden	side 84
Vågå Historielag: Årsmelding 2010	side 88

Jutulen 2012

Knut Raastad: Veta – varsling om ufred	side 6
Ola Grøslund: Slaget i Kringen. Kva for rolle spelte musikken	side 8
Merkestein LNo 32 søndre Blessum	side 14
Kristian Hansen: Olaug Hansens liv og hennes billedveving	side 15
Ivar Teigum: Tid for seterferd, pause ved Kløvjingsteinen	side 22
Vegard Veierød: Utlagte setrer på Laingstulen	side 24
Helene Hovden: Gamal kyrkjegard på Valde	side 28
Gunnar Ottosen: Prester i Vågå sogn, etter 1745	side 30
Trond Røhnebæk: Bjerregaard, Den kronede nationalsangs far	side 42
Gunnar Ottosen og Knut Raastad: Bjerregaard og Lundh i Vågå	side 48

Braatelykke under Uleberg	side 55
Arve Danielsen: Ei elv – tre bruer – Finnbrua	side 56
Erik Holø: Frels meg fra Finna	side 59
Solrun S. Snilsberg: Slutt etter 103 år – Vågå Diakonisseforening	side 64
Kristian Hosar: Professorens kloke Norddølar – Bosse-ungane	side 66
Knut Raastad: Ein utvandrar – som kom att – Tor Raastad	side 69
Knut Raastad: I fyrste verdskrigen – Ole Weggun	side 78
Elin Hestdal Grev: Treskjæring i Nordherad	side 82
Ola Grøsland: Fela etter gammel-Ringnesin	side 91
Vågå Historielag: Årsmelding 2011	side 92

Jutulen 2013

Arve Danielsen: Historielaget får Klonesbuene	side 6
Unn Bostad: Edvard Munch sin farsslekt og tilknytning til Vågå	side 10
Skal Munch uttalast med u eller o	side 15
Bjørn Brandt: «Skrik» i Vågå	side 16
Unn Bostad: Prestgardshågein - Ullinsvin	side 18
Knut Raastad: Flåten	side 21
Per Jordhøy: Massefangstanlegg på Slådalen	side 26
Eirik Haugen: Snøskred på Skårvangssætrene	side 30
Erland Grev: Pulløibue	side 32
Knut Raastad: Gulbrand Hansen Snerle	side 35
Erik Holø: I tjeneste for Vågå kommune og Vågå Bruk	side 38
Steinar Åge Brenden: Flommer i Vågå og Gudbrandsdalen	side 52
Gunnar Ottosen: Ordførere i Vågå	side 70
Tor Stallvik: Høgåsen-arkiva	side 81
Ola Grøsland: Ola Eide – spelemann og felemakar	side 86
Vågå Historielag: Årsmelding 2012	side 89

Jutulen 2014

Knut Raastad: Vågå og 1814	side 6
Tone Wisting: Visst kunne folk flest i Nord-Gudbrandsdalen lese i 1814	side 14
Trond Røhnebæk: Edvard Storm, Poul Edvard Rasmussen og flere	side 18
Helene Hovden: Bygdemølla er historie	side 24
Ola Grøsland: Kunstnaren Trygve Haakenstad	side 28
Ole Walle: Storflaumen i 1860	side 32
Gunnar Gjesling Sandbo: Posthistorie for Vågå kommune: Lalm	side 34
Arve Danielsen: Fjellruta – historisk postrute i Sjødalen	side 39
Vegard Veierød: Tolstadbuene ved Melingsosen	side 42
Knut Raastad: Surtningssu-bua	side 47
Unn Bostad: Resvollsystemene frå Vågå	side 48
Erik Holø: Bankkasserer Paal Frisvold	side 54
Knut Raastad: Torvstrøhus	side 56
Knut Raastad: Theodore Rathbone og Rathbone-bua	side 62

May og Theodore Rathbone: Brev a� Theodore Rathbone	side 64
Eirik Haugen: Erik Hellel�kken	side 68
Ketil Sandviken: Klonas	side 70
Gunnar Ottosen: Klokkere i V�g�	side 73
Sigurd Nestande: Arbeidstimar for hest og folk p� Upp�Strond i 1931	side 79
Dag Aasheim: Museumstanken	side 83
V�g� Historielag: �rsmelding 2013	side 90

Jutulen 2015

Knut K. Sortdal: Om 9de april 1940 m.v. p� Klonas	side 4
Erik Hol�: Minner fra krigs�rene	side 16
Knut Raastad: P� feil side	side 25
Dag Aasheim: Minnesteinen over Ivar Kleiven	side 26
Vegard Veier�d: M�ling av nedb�r i V�g� og Sel fr� 1895 til 1961	side 32
Tor Stallvik: Ole Poulsen Haagenstad	side 36
Ivar Teigum: Ole P. H�genstad og kornmagasinet	side 50
Minneord om Jakob J. Sandbu	side 54
Helene Hovden: Kokebok fr� 1700-talet	side 57
Knut Raastad: B�tbyggjarar i V�g�-området	side 58
Dag Aasheim og Knut Raastad: Milorghytta ved Grjothovdan	side 61
Ivar Teigum: Grensegang ved Mela 1432	side 62
Gunnar Sandbo: Posthistorie for V�g� kommune: Tessanden	side 64
Marianne Brochmann: Et seter-sukk	side 68
Vegard Veier�d: Tur til Vakkersletta i Flatningslia	side 73
Helge Irgens H�eg: Pollenanalytiske unders�kelser av myr ved Lindalsbekken og Griningsdalen	side 78
Ola Gr�sl�nd: �satru og kristendom	side 96
Eirik Haugen: Erik Hellel�kken (1828-1890)	side 102
V�g� Historielag: �rsmelding 2014	side 104

Jutulen 2016

Erik Hol�: Sigurd Nyhus, gr�nderen p� Tessanden	side 4
Ivar Viste Flatum: Bokhandelen i V�g�	side 12
Ove Turtum: Jernbaneplanar i n�r fortid	side 19
Trond Eklestuen	side 20
Knut Raastad: Christian Feyer og Tronhusfolket	side 24
Arve Danielsen: S�rem – skysstasjon og pensjonat	side 30
Tone Wisting: V�g� prestegjeld revolusjoneres – presten H.P.S. Krag	side 34
Kvie i Valdres	side 38
Gunnar Ottosen: Distriktsleger i V�g�	side 40
Bj�rn Brandt: Minnesteinen etter V�g�presten Krag	side 45
Einar Vigerust: Saltbitterjord i V�g�	side 46
Freddy Kongsberg: Gammelsaltet sei, syv �r gammel fisk	side 52
Festekontrakt torvstr�myra	side 54

Thomas Tangen: Altertavle i særstilling – Johannes Skråstad / Estin Kjørren	side 55
Helene Hovden: Altertavla etter Olav Stokkestad	side 57
Sveinung Gihle Raddum: Fra Ottadalens jernalderhistorie	side 58
Dag Aasheim og Knut Raastad: Kirkjubø og Sandbu	side 71
Knut Raastad: Hjulbåten Jutulen	side 72
Terje Kleiven: Ottadølar i krigsfangenskap i Tyskland	side 74
Vegard Veierød: Pål Reire – oppvekst i Reiregrenda	side 78
Gunnar Sandbo: Posthistorie for Vågå, Vågåmo 1850-92	side 88
Thomas Tangen: Jo Gjende-kjelken kom hjem	side 96
Ove Kirkestuen: Ei lærerik vandring – Melastigen	side 98
Dag Aasheim: Blessomstallen, scena i Jutulheimen	side 100
Vågå Historielag: Årsmelding 2015	side 101

Jutulen 2017

Einar Vigerust: Opegjerd på bygg og fare for forgiftning	side 4
Anne Sanden Oden: Sjørdalen truskarlag og Syver Teigen	side 7
Du fer vera velkomni heimat da far! – Anders Bakken	side 10
Tor Stallvik: Klonesbua	side 14
Knut Raastad: Litt om slekt på Klones	side 16
Vigdis Kroken: Dei farlege Byrberga	side 18
Reidar Lindseth: Folk frå Vågå bygde unikt fyr!	side 26
Kari G. Holen: Ei trist hending i Skurdal på Lalm 1896	side 29
Knut Raastad: Jakob Sæterdalen og slekta hans	side 30
Gunnar Ottosen: Offiserer nevnt/bosatt i Vågå 1625-1882	side 34
Knut Raastad: Telthuset og eksersisplassen	side 46
Andreas Molbech Lundh: Krigsraad Lundhs sang	side 49
Vågå-bygningar på Maihaugen	side 50
Knut Raastad: Nokø om Tolstads-kriu og Jo Gjende	side 56
Helene Hovden: Pioner innan handarbeidsundervisning – Caroline Halvorsen	side 58
Ivar Viste Flatum: Gamleskulen i Vågåmo og Arnstein Arneberg	side 60
Sigurd Evensen: Prolog til budeifesten på Lalm Samfunnshus	side 63
Ketil Sandviken: Roald Tvedt – i takt med naturen	side 64
Knut Raastad: Skiguden Ull	side 66
Gunnar Gjesling Sandbo: Posthistorie for Vågå kommune, Vågåmo 1892-2001	side 68
Erik Holø: Dovregubbens hall	side 76
Vegard Veierød: Paul Jacobsen Kleiven	side 78
Unn Bostad: Hanna Resvoll-Holmsen	side 88
Asbjørn Kvarberg: Kvilingsfjøset i Randsverk	side 94
Jo Kåre Bakke: Frå skog og koie	side 98
Vågå Historielag: Årsmelding 2016	side 102

Jutulen 2018

Knut Raastad: Snøras i Oppdal i 1868	side 4
Eirik Haugen: Om kjøp og salg av farsskap	side 6

Gunnar Ottosen: En fremragende Vaagaavær i U.S.A. – Ole Hanson	side 8
Knut Raastad: Dean Johnson på leiting etter røtene	side 12
Tor Stallvik: Vaaga Biografteater	side 16
Aage Skjellum: En del av posthistorien i Ottadalen	side 20
Knut Ryen: En to-skillig forteller	side 23
Asbjørn Kvarberg: Ysteri i Nordherad	side 24
Trygve Haakenstad: Råstad-gardene	side 28
Johan Storm Munch: Edvard Storm Munch	side 42
Brannvakthytt på Rindhovda	side 50
Erik Holø: Planar om flyplass på Tolstadåsen	side 52
Jo Kåre Bakke: Sæterlego um vinteren	side 56
Knut Raastad: Seterbudeia – Ragna Sveum	side 60
Vegard Veierød: Ottdalsgardenes setrer på Hovdasfjellet	side 66
Oskar Vistdal: Heime og ute – ei bragd av ei bok	side 74
Knut Raastad: Slektskap Kristian Prestgard og Ivar Kleiven	side 90
Ivar Kleiven: Brev til Iver Lunde på Sorem	side 92
Erik Lillebråten: Målaren og skulptøren Olav Hanslin	side 94
Arve Danielsen: Bygdakunstnaren Jehans Myrum	side 96
Ivar Viste Flatum: Kniv laga av Jehans Odde	side 99
Eirik Haugen: Skjerstulin – Ole Hansson	side 100
Knut Raastad: Snekkarverkstadar og smier i Vågåmo	side 102
Margit Drevsjø: Bestemors brune pinner	side 105
Knut Raastad: Lås og nøkkel	side 106
Solrun S Snilsberg: Dyrkar lin i Vågå	side 108
Vågå Historielag: Årsmelding 2017	side 110

Jutulen 2019

Claus Krag: Portrettene av H.P.S. Krag og Hermana Krag	side 4
Knut Raastad: Risgraut som julekveldsmat	side 7
Knut Raastad: Stortingsmenn frå Vågå	side 8
Helene Hovden: Frå Sundstugu til Løvebakken	side 15
Helene Hovden: Juletreffest i Sundstugu	side 19
Eirik Haugen: Peder Knudsen Bakken, evnerik vagver	side 20
Vegard Veierød: Kleber, skifer, kalkstein og kvernsteinbrudd	side 22
Knut Ryen: Ørnberget i Finnfare	side 30
Arne Ryen. Kveinnstein frå Lalm	side 32
Anmodning til Velocipedryttere	side 34
Arve Danielsen: Kvalfangarane frå Lalm	side 36
Tor Henning Evensen: Randsverk Turiststasjon/Tronhus	side 42
Knut Raastad: Frå Sande til Sikkildalen	side 56
Ivar Viste Flatum: Rokkemorokkane	side 63
Knut Raastad: Småhistorier frå gamle dagar	side 68
Ivar Teigum: Embetsmenn i Vågå 1680-1720	side 70
Knut Raastad: Knivstikking og drap i Nordherad	side 86

Arkivet og doktorgradsavhandling	side 89
Torunn Kveen: Så vel i vadmel, som i fløyel og på stas	side 90
Solrun Snilsberg: Husmenn kunne ha ei aktiv rolle	side 92
Ivar Kleivens testamente	side 94
Dag Aasheim: Vågå Historielag 90 år	side 97
Vågå Historielag: Årsmelding 2018	side 107

Jutulen 2020

Ådne Haraldseth: Fred	side 4
Halvdan Ljøsne: Nokre jøssingvitsar	side 7
Hans Raastad: Minner frå krigsvåren	side 8
Liv Wiborg: Victor Mogens bodde i Vågå under krigen	side 14
Vegard Veierød: Et veiprosjekt det aldri ble noe av	side 20
Knut Raastad: Dippertjernet	side 24
Johan Storm Munch: Familien Munch i Gudbrandsdalen før 1750	side 28
Arve Danielsen: Lokomotiva i Bårstadgruva	side 38
Knud E. Mo: Skolehistorie fra gamle dage	side 40
Mette Vårdal: Jordmor fra Vågå til Høland i 1833	side 46
Erik Lillebråten: En bondebegravelse	side 50
Ivar Teigum: Kva var det med Johannes Blessom?	side 56
Vigdis Kroken: Vågåsommaren og Kristen Holbø	side 60
Knut Raastad: Magasinutstilling av måleri	side 62
Knut Raastad: Olufhuset og milorghytta Reiret	side 65
Eva Kahrs: Avduking av Bull-statuetten	side 66
Bård Hanem: Frå bygdamuseum til regionmuseum	side 68
Torveig Dahl: Das ding an sich / tingen i seg sjølv	side 74
Knut Raastad: Klokke og skap av Per Veggum	side 90
Knut Raastad: Magasin- og utstillingsbygg i Ullinsvin	side 92
H.K.H. Kronprinsessens tale ved opninga av Galleri Ullinsvin	side 96
Knut Raastad: Historielaget i 90 år og kulturpris	side 98
Vågå Historielag: Årsmelding 2019	side 102

Jutulen 2021

Knut Raastad: Kristningsferda til Olav Digre	side 4
Hans K Ødegaard: Vågå-kyrkja	side 10
Johan Storm Munch: Tre Muncher i Vågåkirken	side 16
Ivar Teigum: Den jernskodde hæl og den milde hand 1680-1720	side 24
Knut Raastad: Hovudbygningen i Ullinsvin	side 34
Knut Raastad: Spanskesjuka	side 36
Ole Kristian Ødegård: Charles Bamford	side 38
Gunnar Ottosen: Lensmenn i Vågå	side 42
Ola Grøslund: Kristian Mo – ein fargerik nordhering med mange roller	side 52
Gunhild Valde Aasheim: «Uppå Øyom»	side 58
Ola Grøslund: Å skrive Vågåmål	side 60

Elise Øyjordet: Vågå-TV «i ei heil smørje»!	side 63
Eirik Haugen: Børsemaker Hans Olsen Hammerløkken	side 64
Jon Preststulen og Eirik Haugen: Preststulen 14. mars 1945	side 66
Dag Aasheim: Litt om Knutsholet og jakt på villrein	side 72
Inger Holbø: Knutsholet 1933 og 2020	side 74
Syver Berge: Formo i Vågåmo	side 80
Vegard Veierød: Den utlagte Pillarviksetra i Bøneslia	side 88
Ola Sandbu: En hilsen fra Dronning Maud til en tiåring fra Vågå	side 90
Eldbjørg Gården: Jaquardvev	side 94
Jutulen 2020, tillegg og retting	side 98
Liv Wiborg: Victor Mogens	side 99
Helene Hovden: Historisk skattejakt	side 100
Vågå Historielag: Årsmelding 2020	side 102